

НАРЕДБА

за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България

(Приета с ПМС № 77 от 09.04.2002 г.)

(Обн., ДВ, бр. 39 от 16.04.2002 г.; изм., бр. 118 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2003 г., бр. 92 от 2004 г., бр. 56 от 2007 г., бр. 50 от 2011 г.; изм., бр. 60 от 05.08.2011 г. - в сила от 15.06.2011 г.)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) (Предишен текст на чл. 1, ДВ, бр. 56 от 2007 г.) С наредбата се уреждат:

1. условията и редът за издаване, продължаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България;
2. случаите на освобождаване от издаването на разрешения за работа на чужденци в Република България;
3. допустимата обща продължителност на заетостта;
4. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) условията и редът за даване, отказ и оттегляне на писменото разрешение за упражняване на висококвалифицирана заетост по чл. 74б от Закона за насърчаване на заетостта във връзка с издаване на единно разрешение за пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС".

(2) (Нова, ДВ, бр. 56 от 2007 г.) Наредбата се прилага за лица, които не са граждани на държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно придвижване.

Чл. 2. (1) Разрешението за работа е личен документ, който удостоверява правото на чужденец да извършва трудова дейност на територията на Република България само за конкретно юридическо или физическо лице и за посочените в документа място, длъжност, вид и срок на работа.

(2) Разрешение за работа се издава на чужденец при:

1. наемане по трудово правоотношение от работодател по смисъла на Кодекса на труда;
2. (изм., ДВ, бр. 53 от 2003 г.; доп., бр. 56 от 2007 г.) командироване в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България, с изключение на случаите по чл. 4, ал. 3 и 4.

(3) (Доп., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) Разрешението за работа се издава от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта по образец съгласно приложението.

Чл. 3. (1) (Изм. и доп., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) Не се издават разрешения за работа на чужденци, които:

1. имат виза за краткосрочно пребиваване в Република България;
2. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) имат разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24, ал. 1, т. 2, 6 – 8, 10, 14 – 16 и чл. 24в от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

(2) На чужденци, които законно пребивават на територията на Република България на основание извън посочените в ал. 1, може да се издаде разрешение за работа, когато те са:

1. членове на семейството на чужденец, получил разрешение за продължително или постоянно пребиваване;
2. (отм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.);
3. (доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) лица от български произход до получаване на разрешение за постоянно пребиваване;
4. лица, работили в предходен преди искането за разрешение за работа период при условията на чл. 4, ал. 1, т. 2 и 3;
5. (изм., ДВ, бр. 53 от 2003 г.) лица, работили без разрешение за работа при условията на чл. 4, ал. 3 - при продължаване на заетостта над 3 месеца;
6. (нова, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) чужденци, ползващи се с правата по чл. 29, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците.

Чл. 4. (1) Не се изискват разрешения за работа на чужденци, които:

1. (доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) са с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България или са с приравнени на техните права чрез предоставено им право на убежище, признат статут на бежанец или хуманитарен статут;
2. са наети или изпратени на работа по силата на международен договор, страна по който е Република България, когато освобождаването от задължението за притежаване на разрешение за работа е предвидено в договора;
3. са изпратени в страната по силата на междуправителствени договори и програми за оказване на правна, финансова, експертна, хуманитарна и друга помощ на български институции, с които не са в трудови правоотношения;
4. са управляващи търговски дружества или клон на чуждестранно юридическо лице;
5. са членове на управителни съвети и съвети на директорите на търговски дружества, доколкото не работят и по трудово правоотношение;
6. са представители на чуждестранни търговски дружества, регистрирани в Българската търговско-промишлена палата;
7. са акредитирани като членове на чуждестранни дипломатически, консулски и търговски представителства, както и на представителства на международни организации в Република България;
8. са официално акредитирани в Министерството на външните работи на Република България кореспонденти на чуждестранни средства за масово осведомяване;
9. (изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) при запазване на тяхното постоянно пребиваване в чужбина са участници в научни, културни или спортни мероприятия от обществена значимост, ако дейността им в Република България не надхвърля 3 месеца;
10. (изм., ДВ, бр. 118 от 2002 г.) кандидатстват за статут на бежанец, за право на убежище или за хуманитарен статут - за трудова дейност, организирана в центровете, създадени от Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет;
11. (нова, ДВ, бр. 56 от 2007 г.) са членове на семейства на граждани на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение; до получаване на разрешение за постоянно пребиваване в Република България заетостта се декларира по реда на ал. 6;

12. (нова, ДВ, бр. 56 от 2007 г.) са приети като научни работници за целите на провеждане на научноизследователски проект по споразумение за прием с научноизследователска организация по смисъла на чл. 2, буква "в" от Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност - за срока на продължителност на проекта;

13. (нова, ДВ, бр. 56 от 2007 г.) са членове на семейство на български граждани, които са граждани на трети страни; до получаване на разрешение за постоянно пребиваване в Република България заетостта се декларира по реда на ал. 6;

14. (нова, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) са членове на семейство на чужденец, получил разрешение за дългосрочно пребиваване в Република България, като заетостта им се декларира по реда на ал. 6.

(2) (Изм., ДВ, бр. 53 от 2003 г.) Без разрешение за работа може да бъде осъществявана краткосрочна заетост в случаите, които се регистрират в дирекция "Бюро по труда" от работодателя, в 3-дневен срок, считано от началото на заетостта:

1. (изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) чуждестранни студенти в Република България за заетост в рамките на:

а) 20 часа седмично по време на учебната година, и

б) по време на официално обявените за съответното висше училище ваканции;

2. (доп., ДВ, бр. 56 от 2007 г., бр. 50 от 2011 г.) чуждестранни студенти в български висши училища за заетост до 6 месеца в рамките на една година във връзка с провеждане на учебна практика, непосредствено свързана с предмета на тяхното обучение или преддипломния стаж;

3. студенти в чуждестранни висши учебни заведения за заетост до 6 месеца във връзка с провеждане на учебна практика, непосредствено свързана с предмета на тяхното обучение, при което обменът е в рамките на реализирана от младежка или студентска организация международна програма за обмен, предварително съгласувана с Министерството на труда и социалната политика по отношение на броя и конкретните работни места на чуждестранните студенти;

4. студенти и ученици в чуждестранни висши учебни заведения и професионални училища за ваканционна заетост до 3 месеца в една календарна година по международен обмен, осъществяван чрез посредничеството на Агенцията по заетостта;

5. (отм., ДВ, бр. 53 от 2003 г.).

(3) (Нова, ДВ, бр. 53 от 2003 г.; доп., бр. 92 от 2004 г.) Чужденец, командирован в Република България от чуждестранния му работодател за срок до 3 месеца в рамките на 12 месеца, може да изпълнява конкретни задачи без разрешение за работа въз основа на еднократна регистрация в Агенцията по заетостта в следните случаи:

1. извършване на монтаж и гаранционен ремонт на доставени от чужбина машини и съоръжения;

2. обучение в обслужването или приемане на поръчани съоръжения, машини или други вещи;

3. преминаване на курс за обучение в рамките на експортен договор за доставка или на лицензионен договор;

4. (отм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) .

(4) (Нова, ДВ, бр. 92 от 2004 г.) Чужденец, командирован от чуждестранен работодател за изпълнение на конкретни задачи, свързани с контрола и координацията по изпълнението на договор за туристически услуги между чуждестранен туроператор и български туроператор или хотелиер, може да работи без разрешение за работа за срок до 6 месеца в рамките на 12 месеца въз основа на еднократна регистрация в Агенцията по заетостта.

(5) (Нова, ДВ, бр. 53 от 2003 г.; предишна ал. 4, доп., бр. 92 от 2004 г.) Регистрацията по ал. 3 и 4 се извършва преди началото на заетостта и влизането на чужденеца на територията на страната освен в случаите, предвидени в международен договор, по който Република България е страна.

(6) (Нова, ДВ, бр. 56 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2011 г.) Работодателят на лицата по ал. 1, т. 11, 13 и 14 в срок 7 дни от постъпването на работа декларира в дирекция "Бюро по труда" тяхната заетост.

Глава втора **УСЛОВИЯ ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА РАБОТА И** **ИЗКЛЮЧЕНИЯ**

Чл. 5. Разрешение за работа се издава на чужденец, който притежава специализирани знания, умения и професионален опит, необходими за съответната работа или длъжност, при спазване на чл. 71 от Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ).

Чл. 6. (1) Разрешение за работа за наемане на чужденец по трудово правоотношение може да бъде издадено съобразно състоянието, развитието и обществените интереси на пазара на труда, ако:

1. (изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.; доп., бр. 50 от 2011 г.) местният работодател е представил доказателства, че активно е търсил в предходен период, не по-малък от 15 дни, в рамките на пазара на труда нужния му специалист, включително в дирекция "Бюро по труда" на Агенцията по заетостта и чрез обяви в националните и местните средства за масово осведомяване и е обосновал причините за ненаемането на български граждани, граждани на държава – членка на Европейския съюз, или на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, чужденци с разрешено постоянно и дългосрочно пребиваване в Република България или с приравнени на техните права;

2. чужденецът притежава средно специално или по-висока степен на образование и/или специфични професионални квалификации и опит, отговарящи на обективните изисквания за съответната длъжност/работа и осъществяваната дейност;

3. (доп., ДВ, бр. 92 от 2004 г.; изм., бр. 50 от 2011 г.) няма български граждани, граждани на държава – членка на Европейския съюз, или на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария или чужденци с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България или с приравнени на техните права по чл. 70, ал. 3 ЗНЗ с исканата професия, специалност и/или квалификация, включително няма възможност за съвременното обучение на нужните на работодателя кадри, което е констатирано след проучване на пазара на труда, съобразено с обективните

изисквания за заемане на длъжността и спецификата на дейността. Оценката на изпълнението на тези условия се извършва от Агенцията по заетостта.

(2) Извън условията по ал. 1, т. 1 и 3 разрешение за работа може да бъде издадено на:

1. чужденци, чиято заетост на територията на страната произтича от изпълнението на международни договори, по които Република България е страна;
 2. (изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) висш ръководен персонал на чуждестранно юридическо лице, установено на територията на Република България, при наемане по условията на вътрешнокорпоративен трансфер;
 3. (изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) специалисти на чуждестранно юридическо лице, установено на територията на Република България, които притежават специални познания за овладяване на производствени технологии, оборудване и техники на управление, при наемане по условията на вътрешнокорпоративен трансфер и при доказана образователно-квалификационна степен, съответстваща на длъжността;
 4. гост-преподаватели, лектори и учители в български висши и средни училища с решение съответно на академичните съвети на висшите училища и на регионалните инспекторати на Министерството на образованието и науката;
 5. командировани служители на чуждестранна фирма във връзка с координацията на дейността и/или реализацията на проекти за усъвършенстване дейността на създадено от нея на територията на Република България дружество или клон;
 6. специалисти на чуждестранни фирми във връзка с договорен монтаж, пуск и ремонт на вносно оборудване, внедряване на специални технологии, ноу-хау, прилагане на специализирана и уникална техника;
 7. лица, които при запазване на тяхното обичайно пребиваване в чужбина са изпратени от чуждестранния им работодател за:
 - а) обучение в обслужването или приемане на поръчани съоръжения, машини или други вещи;
 - б) преминаване курс на обучение в рамките на експортен договор за доставка или на лицензионен договор;
 8. спортисти и треньори в професионални спортни клубове при потвърден от българските национални спортни федерации и съюзи интерес от наемането им поради техните особени лични качества и висока степен на професионални знания и умения;
 9. (доп., ДВ, бр. 92 от 2004 г.; изм., бр. 56 от 2007 г.; доп., бр. 50 от 2011 г.) лица от български произход, доказан по установения ред, за наемането им на длъжност, за която имат съответното образование и/или професионални квалификация и опит до получаване на разрешение за постоянно пребиваване;
 10. (нова, ДВ, бр. 53 от 2003 г.) служители на чуждестранни туроператори, които са командировани на територията на Република България с цел контрол и координация на изпълнението на сключен договор с български туроператор или хотелиер по Закона за туризма;
 11. (нова, ДВ, бр. 56 от 2007 г.) участници в циркови представления и балетисти с доказана професионална компетентност.
- Чл. 7. (Доп., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) Министърът на труда и социалната политика може при доказана целесъобразност, в т.ч. за насърчаване на инвестициите в Република България, да разрешава издаването на разрешения за работа в отделни случаи извън ограниченията по чл. 71, т. 2 ЗНЗ. При необходимост той изисква

становищата на компетентните министерства, ведомства, творчески съюзи, спортни федерации и съюзи, органите на местното самоуправление, организации на работодателите, на работниците и служителите.

Глава трета
УСЛОВИЯ ЗА ОТКАЗ ЗА ИЗДАВАНЕ ИЛИ ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА
РАЗРЕШЕНИЕ ЗА РАБОТА
(Изм. Загл., ДВ, бр. 92 от 2004 г.)

Чл. 8. Отказва се издаване или продължаване на разрешение за работа, когато:

1. не са спазени разпоредбите на чл. 71 ЗНЗ;
2. не са спазени изискванията на наредбата;
3. чужденецът е санкциониран за незаконна трудова дейност в предходен 5-годишен период или съгласно представените документи е работил незаконно в Република България при предишно пребиваване и/или към момента на внасяне на искането;
4. (доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) работодателят/лицето, приемащо на работа командирован чужденец, е санкциониран в предходен двегодишен период за ползване труда на чужденец без разрешение за работа или за наемане на незаконно пребиваващ чужденец;
5. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) работодателят през последните 3 месеца по своя инициатива е освободил от работа български граждани, граждани на държава – членка на Европейския съюз, или на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, чужденци с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България или чужденци с приравнени на техните права по чл. 70, ал. 3 ЗНЗ, които биха могли да бъдат наети на работното място, за което се иска наемането на чужденец;
6. (доп., ДВ, бр. 92 от 2004 г.; отм., бр. 56 от 2007 г.);
7. не са изпълнени изискванията, установени с други нормативни актове за упражняване на определената професия от чужденец в страната;
8. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) са налице основания по по чл. 10 и 21а ЗЧРБ;
9. (нова, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) работодателят/лицето, приемащ на работа командирован чужденец, е подал уведомление в дирекция “Бюро по труда” за масово уволнение на работници и служители от същите категории, професия и квалификационно ниво, за които желае да назначи чужденци, в предходните шест месеца преди внасянето на искането за издаване на разрешение за работа;
10. (нова, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) работодателят/лицето, приемащ на работа командирован чужденец, в предходните шест месеца преди подаване на искането за издаване на разрешение за работа на чужденец има влязло в сила наказателно постановление по чл. 415, ал. 1 КТ или по чл. 79, ал. 1 ЗНЗ.

Глава четвърта
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЗАЕТОСТТА

Чл. 9. (1) (Доп., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) Разрешение за работа се издава за срока, за който на чужденеца се предлага договор за работа или е командирован, но за не повече от една година.

(2) Когато чужденецът пребивава като член на семейство на основание чл. 24, ал.1, т. 13 ЗЧРБ, разрешението за работа се издава за срока на разрешеното пребиваване.

Чл. 10. (1) (Изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.; доп., бр. 56 от 2007 г., бр. 50 от 2011 г.)

Издадено разрешение за работа може да бъде продължено за срок до 12 месеца, ако са налице основанията за първоначалното издаване на разрешението и няма прекъсване в заетостта. На командирован служител разрешението за работа може да бъде продължено по изключение до 12 месеца, ако поради форсмажорни обстоятелства дейността, за която е изпратен, изисква превишаване на първоначално обявената продължителност.

(2) (Изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) За наетите по трудово правоотношение в Република България общата продължителност на разрешението за работа и неговите продължения не може да превишава 3 години.

(3) Могат да бъдат продължавани над 3-годишния срок на заетост разрешенията за работа на:

1. висш ръководен персонал на дружества и клонове на чуждестранни фирми, установени на територията на Република България;
2. учители и преподаватели в средни и висши училища;
3. професионални спортисти и треньори в професионални спортни клубове;
4. (отм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.).

(4) (Нова, ДВ, бр. 92 от 2004 г.; изм., бр. 56 от 2007 г., бр. 50 от 2011 г., бр. 60 от 2011 г.) При предсрочно прекратяване на заетостта или след достигане на максимално допустимия срок по ал. 2 документи за ново разрешение за работа на чужденеца се подават при най-малко едномесечно прекъсване в заетостта и пребиваването му на територията на Република България между изтеклия и искания нов начален срок на заетост и съобразно изискванията на чл. 3 с изключение на случаите по чл. 6, ал. 2, т. 8.

Глава пета

РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ И ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА РАБОТА

(Доп. Загл., ДВ, бр. 92 от 2004 г.)

Чл. 11. (1) За издаване на разрешение за работа работодателят внася в дирекция "Бюро по труда" по местоработата на чужденеца следните документи:

1. (изм. и доп., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) искане-декларация - два екземпляра на формуляр по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика;
2. обосновка на искането;
3. три снимки на чужденеца;
4. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) копие от документа за регистрация или ЕИК (единен идентификационен код) съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър и/или регистрацията в Българската търговско-промишлена палата или друг документ, легитимиращ вносителя на искането, както и удостоверение за актуално състояние (в случаите на фирми без ЕИК съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър);

5. документи за образование, специалност, правоспособност или придобити професионална квалификация, умения и опит на чужденеца, които са легализирани по съответния ред;
 6. справка-декларация за работещите във фирмата чужденци с посочени имена по паспорт, дата на раждане и гражданство за:
 - а) (доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) наетите по трудов договор, включително притежатели на Синя карта на ЕС - с посочени номер, дата на издаване, срок на разрешението за работа, на визата или на разрешението за пребиваване;
 - б) упълномощените да управляват дружеството, работещите по договор за управление и контрол - с посочени номер и срок на валидност на личната карта на чужденеца;
 7. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) справка-декларация за средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани, граждани на държава – членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария, чужденци с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България и чужденци с приравнени на техните права по чл. 70, ал. 3 ЗНЗ в предходните 12 месеца, подписана от работодателя и главния счетоводител;
 8. трудов договор, сключен по условията на българското законодателство, подписан от страните и влизаш в сила с издаването на разрешението, в който следва да са определени и задълженията на страните относно разходите за квартира, медицинско лечение, застраховки, транспорт от и до държавата, където е постоянното местоживее на чужденеца;
 9. други документи, свързани със спецификата на работното място и упражняването на професията и дейността, изисквани от нормативни актове;
 10. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) копие на редовен документ за задгранично пътуване със срок на валидност не по-малко от 7 месеца, считано от датата на подаване на искането, със страниците на снимката и личните данни на чужденеца.
- (2) Местното лице, приемащо командировани чуждестранни служители при заетост по смисъла на чл. 2, ал. 2, т. 2, внася в дирекция "Бюро по труда" по месторабота на чужденците или където е неговото седалище, когато трудовата дейност ще се осъществява на територията на различни населени места, документите по ал. 1, т. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9 и 10, както и:
1. (изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) копие от договор с чуждестранна фирма - работодател на чужденеца, обуславящ приемането му на работа, заверено от страните по договора с подпис и печат;
 2. (изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) легализиран документ за регистрация, легитимиращ чуждестранния работодател;
 3. (изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) писмо-потвърждение на чуждестранната фирма - работодател на чужденеца, за командироването му за изпълнението на конкретно посочени задачи и срокове при осигурени трудово възнаграждение, социално осигуряване и здравна застраховка, легализирано по установения ред.
- (3) (Изм., ДВ, бр. 53 от 2003 г., бр. 92 от 2004 г., бр. 50 от 2011 г.) Не се изискват документи за образование, квалификация и стаж в случаите по чл. 6, ал. 2, т. 1, 2, 4 – 8, 10 и 11.
- (4) (Нова, ДВ, бр. 92 от 2004 г.) В случаите по чл. 6, ал. 2, т. 2, 3 и 5 се изисква представянето на официален документ, легализиран по установения ред, с който се

удостоверява заеманата от чужденеца длъжност в структурите на чуждестранното юридическо лице през последните 12 месеца, непосредствено предхождащи изпращането му на работа в Република България.

(5) (Предишна ал. 4, ДВ, бр. 92 от 2004 г.) За продължаване срока на разрешението за работа се представят документите по ал. 1, т. 1, 2, 3, 4, 6 и 7, както и допълнително споразумение към трудовия договор или актуализиран документ по ал. 2, т. 3 - за случаите на командировани лица.

(6) (Нова, ДВ, бр. 92 от 2004 г.) Документите за продължаване на разрешения за работа са внасят в дирекциите "Бюро по труда" един месец преди края на изтичащото разрешение за работа и при спазване на изискванията за първоначалното му издаване.

Чл. 12. Агенцията по заетостта може да извършва проверки за установяване достоверността на посочените данни и да изисква допълнителни документи за удостоверяване изпълнението на условията за издаване и продължаване на разрешение за работа.

Чл. 13. (1) (Изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) Дирекция "Бюро по труда" в 3-дневен срок изпраща до изпълнителния директор на Агенцията по заетостта приетите документи и становище по искането.

(2) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта подготвя и представя на министъра на труда и социалната политика становище относно исканията по чл. 7.

(3) (Изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта взема решение за издаване или продължаване на разрешението за работа на чужденец или решение за отказ, ако са налице основания по чл. 8, в едномесечен срок, като уведомява писмено вносителя.

(4) (Изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) Отказът по ал. 3 може да бъде обжалван по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 14. За издаване, продължаване и преиздаване на разрешение за работа в приход на държавния бюджет по банков път се заплащат таксите по чл. 72, ал. 3, 4 и 5 от Закона за насърчаване на заетостта, които не подлежат на връщане.

Чл. 15. (1) Копия от издадените, продължените и преиздадените разрешения за работа и отказите се изпращат в Министерството на вътрешните работи, в Министерството на външните работи и в съответната дирекция "Бюро по труда".

(2) Агенцията по заетостта води регистър за постъпили искания и за издадени, продължени, отнети и отменени разрешения за работа и откази.

Глава шеста

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА РЕГИСТРАЦИЯ БЕЗ РАЗРЕШЕНИЕ ЗА РАБОТА

(Нова глава, ДВ, бр. 53 от 2003 г.)

Чл. 15а. (1) За регистрация на заетостта по чл. 4, ал. 2 работодателят представя в дирекция "Бюро по труда" по месторабота на чужденеца:

1. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) декларация в 3 екземпляра по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика;

2. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) копие на документа за регистрация или ЕИК (единен идентификационен код) съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър и/или регистрацията в Българската търговско-промишлена палата или друг документ, легитимиращ вносителя на искането;

3. (доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) удостоверение за актуално състояние на вносителя на искането (в случаите на фирми без единен идентификационен код съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър);
 4. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) справка от Националната агенция за приходите за актуалното състояние на действащите трудови договори за месеца, предхождащ внасянето на искането;
 5. копие на задграничния паспорт на чужденеца;
 6. (изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) уверение от висшето училище в Република България, че чуждестранният студент е приет за обучение;
 7. уверение от чуждестранното висше учебно заведение или професионално училище, че лицето е негов студент или ученик редовно обучение, легализирано по съответния ред - в случаите по чл. 4, ал. 2, т. 3 и 4;
 8. трудов договор, сключен по условията на българското законодателство, подписан от страните, в който следва да са определени и задълженията на страните относно разходите за квартира, медицинско лечение и застраховки.
- (2) (Изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) За регистрация по чл. 4, ал. 3 и 4 местното юридическо или физическо лице, приемащо командирования чужденец, внася в Агенцията по заетостта:
1. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) декларация в 3 екземпляра по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика;
 2. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) копие на документа за регистрация или ЕИК (единен идентификационен код) съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър и/или регистрацията в Българската търговско-промишлена палата или друг документ, легитимиращ вносителя на искането;
 3. (доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) удостоверение за актуално състояние на вносителя на искането (в случаите на фирми без единен идентификационен код съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър);
 4. (изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) справка от Националната агенция за приходите за актуалното състояние на действащите трудови договори за месеца, предхождащ внасянето на искането;
 5. други документи, свързани със спецификата на работното място и с упражняването на професията и дейността, изисквани от нормативни актове;
 6. (изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.) копие на договор с чуждестранна фирма - работодател на чужденеца, обуславящ приемането му на работа, заверено от страните по договора с подпис и печат;
 7. легализиран документ за регистрация, легитимиращ чуждестранния работодател - страна по договора;
 8. писмо-потвърждение на чуждестранната фирма - работодател на чужденеца, за командироването му и конкретната задача по изпълнението на договора при осигурени трудово възнаграждение, социално осигуряване и здравна застраховка, легализирано по установения ред;
 9. декларация от лицето, приемащо командирования чужденец, за спазване и изпълнение на разпоредбите на чл. 3 от Наредбата за условията и реда за допускане на командировани чужденци в Република България в рамките на предоставяне на услуги, приета с Постановление № 142 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 68 от 2002 г.).

(3) (Изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г., бр. 50 от 2011 г.) Регистрацията по чл. 4, ал. 2, 3 и 4 се извършва само при спазена процедура и представени всички документи, изисквани по наредбата, и се потвърждава чрез заверка на декларацията в 7-дневен срок от деня на внасянето.

(4) (Изм., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) След извършване на регистрацията на вносителя се връща заверен екземпляр на декларацията.

Чл. 15б. (Доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) До 31 март на календарната година, в която е началото на заетостта, ректорът на съответното висше училище представя в Агенцията по заетостта списък на студентите с посочени имена, дата на раждане, личен номер за чужденеца, курс, специалност, място и срокове на учебната практика или преддипломния стаж в случаите по чл. 4, ал. 2, т. 2.

Чл. 15в. За съгласуване на учебната практика по чл. 4, ал. 2, т. 3 младежката или студентската организация внася в Министерството на труда и социалната политика мотивирано искане с приложени:

1. документи, легитимиращи организацията и удостоверяващи правомощията ѝ по реализацията на конкретна международна програма за обмен;

2. (изм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.) план-график с броя на работните места за провеждане на учебните практики през съответната учебна година;

3. (отм., ДВ, бр. 56 от 2007 г.).

Чл. 15г. (Изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г., бр. 50 от 2011 г.) Агенцията по заетостта изпраща заверено копие от екземпляра на декларацията на Министерството на външните работи и на Министерството на вътрешните работи в случаите по чл. 4, ал. 2, т. 3 и 4 и ал. 3 и 4.

Чл. 15д. (Изм., ДВ, бр. 92 от 2004 г.; доп., бр. 50 от 2011 г.) Агенцията по заетостта води регистър на чужденците с регистрация по чл. 4, ал. 2, 3 и 4 без разрешение за работа, както и с разрешено упражняване на висококвалифицирана заетост.

Глава седма **ОТНЕМАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЕ ЗА РАБОТА** **(Предишна глава шеста, ДВ, бр. 53 от 2003 г.)**

Чл. 16. (1) Разрешението за работа се отнема с решение на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, когато:

1. се установи, че за издаването на разрешението са представени неверни данни;

2. контролните органи на Министерството на труда и социалната политика установят, че заетостта на чужденеца не съответства на посочените в разрешението длъжност, място на работа, работодател/лице, приемащо на работа командирован чужденец;

3. разрешението за пребиваване на чужденеца в страната не е издадено или е отнето по реда на ЗЧРБ.

(2) (Изм. и доп., ДВ, бр. 50 от 2011 г.) За отнето разрешение за работа по ал. 1, т. 1 и 2 се уведомяват Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи и Държавна агенция "Национална сигурност".

(3) Отменя се решението за издаване на разрешение за работа, когато таксата за издаване на разрешението не е внесена в едномесечен срок от получаване на уведомлението.

Чл. 17. (1) При предсрочно прекратяване на трудовото правоотношение на чужденеца или на командировката в рамките на предоставяне на услуги работодателят или лицето, приело чужденеца, уведомява писмено Агенцията по заетостта в 3-дневен срок от датата на прекратяване на заетостта и връща разрешението за работа, което подлежи на отмяна.

(2) За отменено разрешение за работа по ал. 1 се уведомяват Министерството на вътрешните работи и Министерството на външните работи.

Глава осма **ВИСОКОКВАЛИФИЦИРАНА ЗАЕТОСТ** **(Нова глава, ДВ, бр. 50 от 2011 г.)**

Чл. 18. (Нов, ДВ, бр. 50 от 2011 г.)

(1) За упражняване на висококвалифицирана трудова заетост от чужденец, във връзка с издаване на Синя карта на ЕС от органите на Министерството на вътрешните работи, изпълнителният директор на Агенцията по заетостта дава писмено разрешение по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика.

(2) Разрешението по ал. 1 дава право на чужденеца да извършва трудова дейност на територията на Република България само за конкретно юридическо или физическо лице и за посочените в разрешението място, длъжност и срок на работа след издаване на Синя карта от органите на МВР.

Чл. 19. (Нов, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) Разрешението за упражняване на висококвалифицирана заетост на чужденец по чл. 18, ал. 1 се дава при спазване на чл. 74в, ал. 1 ЗНЗ и на чл. 6, ал. 1, т. 1 и 3, когато:

1. чужденецът притежава необходимата за съответната работа компетентност – придобито висше образование, което се удостоверява с диплома, удостоверение или друг документ, издаден от компетентен орган, след обучение с продължителност не по-малка от три години, проведено от образователна институция, призната като висше училище от съответната държава;
2. брутната работна заплата, посочена в трудовия договор на чужденеца, е най-малко 1,5 пъти по-висока от средната работна заплата в Република България съгласно наличните данни за последните 12 месеца преди сключването на трудовия договор.

Чл. 20. (Нов, ДВ, бр. 50 от 2011 г.)

(1) За даване на разрешение за упражняване на висококвалифицирана заетост работодателят внася в Агенцията по заетостта следните документи:

1. заявление в два екземпляра по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика;
2. обосновка на искането и резултатите от проведения пазарен тест;
3. копие от документа за регистрация или ЕИК (единен идентификационен код) съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър и/или регистрацията в Българската търговско-промишлена палата или друг документ, легитимиращ вносителя на искането, както и удостоверение за актуално състояние (в случаите на фирми без ЕИК (единен идентификационен код) съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър);
4. документ по чл. 19, т. 1, преведен и легализиран по съответния ред;

5. документ, че са изпълнени условията за упражняване на професия, включена в Списъка на регулираните професии в Република България;
 6. справка от Националната агенция за приходите за актуалното състояние на действащите трудови договори за месеца, предхождащ внасянето на искането;
 7. валиден трудов договор, сключен при условията и по реда на българското законодателство, съобразен с изискванията на чл. 19, т. 2;
 8. други документи, свързани със спецификата на работното място и упражняването на професията и дейността, изисквани съгласно нормативни актове или от работодателя при провеждане на пазарния тест;
 9. копие на редовен документ за задгранично пътуване на чужденеца със страниците на снимката и личните данни.
- (2) Агенцията по заетостта може да изисква допълнителни документи за удостоверяване изпълнението на условията за даване на разрешението по чл. 18, ал. 1, когато представените документи са недостатъчни или не са в изискуемия вид, като уведомява писмено вносителя на заявлението и определя срок за представянето им. Срокът за даване на разрешението спира да тече до получаване на допълнителната информация или документи. Ако същите не бъдат представени в определения срок, заявлението не се разглежда.
- (3) Разрешението за упражняване на висококвалифицирана заетост по чл. 18, ал. 1 се дава еднократно за конкретен чужденец и за срока на трудовия му договор.
- (4) (Изм., ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Продължаването на разрешението за следващата година става, когато условията по първоначалното разрешение не са променени, което се декларира от работодателя пред Агенцията по заетостта в 15-дневен срок преди изтичане срока на валидност на Синята карта на ЕС на чужденеца.
- Чл. 21. (Нов, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) Агенцията по заетостта отказва да даде разрешение по чл. 18, ал. 1, когато:
1. министърът на труда и социалната политика е наложил ограничения на достъпа на чужденци до пазара на труда съгласно чл. 73а ЗНЗ, включително за упражняване на висококвалифицирана заетост;
 2. са налице условията по чл. 8, т. 3 – 5;
 3. не са спазени разпоредбите на чл. 19 и чл. 20, ал. 1 и 2.
- Чл. 22. (Нов, ДВ, бр. 50 от 2011 г.)
- (1) (Изм., ДВ, бр. 60 от 2011 г.) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта взема решение за даване или продължаване на разрешението по чл. 18, ал. 1 или решение за отказ, ако са налице основания по чл. 21, в 15-дневен срок от подаване на заявлението, като уведомява писмено вносителя и органите на Министерството на вътрешните работи.
- (2) Отказът по ал. 1 може да бъде обжалван по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- Чл. 23. (Нов, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) Разрешение за смяна на работодателя при условията на чл. 74г ЗНЗ се дава при спазване изискванията на чл. 19 и по реда на чл. 20, ал. 1.
- Чл. 24. (Нов, ДВ, бр. 50 от 2011 г.) Когато не са спазени разпоредбите на чл. 74д, ал. 3 и 4 ЗНЗ, както и условията за достъп до пазара на труда съгласно наредбата, Агенцията по заетостта изготвя мотивирано предложение до органите на Министерството на вътрешните работи за отнемане или неподновяване на Синя карта на ЕС.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА (Нова, ДВ, бр. 92 от 2004 г.)

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. **"Вътрешнокорпоративен трансфер"** е временното прехвърляне на служители на чуждестранно юридическо лице със седалище на територията на друга държава на работа на територията на Република България във връзка с неговото търговско установяване, при условие че тези служители са работили в задграничните структури на юридическото лице най-малко 12 месеца непосредствено преди прехвърлянето им.

2. **"Висш ръководен персонал"** по чл. 6, ал. 2, т. 2 са лицата, заемащи управителни или висши изпълнителски постове в чуждестранното юридическо лице, установено на територията на Република България, контролирани или получаващи нареждания преди всичко от съвета на директорите, от общото събрание на акционерите или от едноличния собственик, като:

а) членове на колективни органи на управление, които не са избрани за изпълнителни членове и ръководят част от дейността на дружеството, без да участват пряко в предоставянето на услугите или производството, и които са на пряко подчинение на съвета на директорите/надзорния съвет и/или на общото събрание на акционерите/съдружниците;

б) ръководители на отдели или структурни подразделения на дружеството, на които е предоставена автономия при вземане на определен кръг решения, включително назначаване/освобождаване на персонал - директори на клонове на местни търговски дружества, ръководители на производствени дейности, представляващи обособена производствена част от дружеството, ръководители на дирекции/отдели в търговски дружества с голям обем дейности и численост на персонала;

в) лица, натоварени с осъществяване на контролни функции в дружеството, които са на пряко подчинение и могат да получават указания само от съвета на директорите/надзорния съвет и/или от общото събрание на акционерите/съдружниците (съответно от едноличния собственик).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Предишен § 1, ДВ, бр. 92 от 2004 г.) Наредбата се приема на основание чл. 74, ал. 1 от Закона за насърчаване на заетостта.

§ 3. (Предишен § 2, ДВ, бр. 92 от 2004 г.) Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на труда и социалната политика и на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

§ 4. (Предишен § 3, ДВ, бр. 92 от 2004 г.) Министърът на труда и социалната политика и изпълнителният директор на Агенцията по заетостта дават указания по прилагането на наредбата.

Притежателят на разрешение за работа е длъжен:	The holder of a work permit is obliged as follows:	Le possesseur du permis de travail est obligé de:
1. Да носи със себе си разрешението за работа, да го пази от повреди, унищожаване, изгубване.	1. To have with him (her) the work permit. To protect it against damages, destruction, loss.	1. Porter avec lui le permis de travail, de le protéger contre endommagement, destruction, perte.
2. Да го предостави при поискване за проверка от контролните органи на МТСП.	2. To present it when demanded by the authorized controlling department of the MLSP.	2. Présenter en cas de demande pour vérification de la part des organes de contrôle du MLSP.
3. При изгубване или унищожаване на разрешението незабавно да уведоми работодателя.	3. In case of loss or destruction of the work permit to inform immediately the employer.	3. Informer immédiatement l'employeur en cas de perte ou de destruction du permis de travail.
4. При пристигането си на територията на Република България да уреди своето пребиваване пред полицейските власти.	4. Upon arrival into the territory of the Republic of Bulgaria to arrange his (her) stay with the Police authorities.	4. Régler son séjour auprès de la police, au moment de son arrivée sur le territoire de la République de Bulgarie.
5. Да върне на работодателя разрешението за работа при предсрочно прекратяване на заетостта.	5. To give back to the work permit in case of preterm termination of employment.	5. Rendre le permis de travail à l'employeur en cas de suspension avant le terme de l'emploi.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 175

от 23 юни 2011 г.

за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България (Обн., ДВ, бр. 50 от 01.07.2011 г. - в сила от 15.06.2011 г.)

Заклучителни разпоредби

§ 15. В Наредбата за условията и реда за извършване на посредническа дейност по наемане на работа, приета с Постановление № 107 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 49 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 52 от 2006 г., бр. 22 от 2010 г.; Решение № 12614 на Върховния административен съд от 2010 г. – бр. 88 от 2010 г.), се правят следните изменения:

1. В чл. 8, ал. 1 т. 5 се изменя така:

“5. идентификационен номер на издаденото от Комисията за защита на личните данни удостоверение за вписване в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за защита на личните данни.”

2. В приложение № 1 към чл. 7, т. 13 думите “копие от удостоверението за вписване в регистъра на администраторите на лични данни съгласно Закона за защита на личните данни” се заменят с “идентификационен номер на издаденото от Комисията за защита на личните данни удостоверение за вписване в регистъра по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за защита на личните данни”.

§ 16. Постановлението влиза в сила от 15 юни 2011 г.